

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
98/19. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2019. július 29.

A C-476/17. sz. ügyben hozott ítélet
Pelham GmbH, Moses Pelham és Martin Haas kontra Ralf Hütter és Florian
Schneider-Esleben

A *sampling* sértheti a hangfelvétel-előállító jogait, ha azt az engedélye nélkül végzik

Ugyanakkor egy hangfelvételtől módosított és a meghallgatáskor fel nem ismerhető formában átvett hangrészlet felhasználása nem képezi e jogok megsértését, még ilyen engedély hiányában sem

A Kraftwerk nevű zenekar 1977-ben közzétett egy hangfelvételt, amelyen szerepelt a *Metall auf Metall* című dal. M. Pelham és M. Haas a szerzői a *Nur mir* című dalnak, amely a Pelham társaság által előállított hangfelvételen jelent meg, 1997-ben. A Kraftwerk zenekar tagjai, R. Hütter és F. Schneider-Esleben azt állítják, hogy a Pelham a *sampling*¹ nevű technika segítségével lemásolt egy megközelítőleg két másodperces ritmusszekvenciát a *Metall auf Metall* című dalból, és azt többször megismételve, beépítette a *Nur mir* című dalba. Mivel R. Hütter és F. Schneider-Esleben úgy vélték, hogy megsértették az őket mint a szóban forgó hangfelvétel előállítóit² megillető szomszédos jogokat, kérték többek között a jogsértés abbahagyására való kötelezést, kártérítés megítélését és a *Nur mir* című dalt tartalmazó hangfelvételek megsemmisítés céljából való átadását.

Az ügyben eljáró Bundesgerichtshof (szövetségi legfelsőbb bíróság, Németország) többek között azt kérdezi a Bíróságtól, hogy egy hangfelvételtől engedély nélkül átvett hangrészletnek (*sample*) egy másik hangfelvételbe *sampling* útján történő belefoglalása – figyelemmel a szerzői és szomszédos jogokra vonatkozó uniós jogra,³ valamint az Európai Unió Alapjogi Chartája által biztosított alapjogokra – azon hangfelvétel-előállító jogainak megsértését képezi-e, amelynek hangfelvételéből a szóban forgó részletet ily módon átvették. A német bíróság ezenfelül a jogosultak jogai tekintetében az uniós jog által megállapított kivételek és korlátozások felől is érdeklődik. Ennek kapcsán e bíróság szeretné megtudni, hogy az a német szabályozás, amelynek alapján egy védelem alatt álló mű szabad felhasználásával létrehozott önálló (másik) mű a jogosultak engedélye nélkül is nyilvánosságra hozható és felhasználható, összeegyeztethető-e az uniós joggal. Ezenfelül afelől érdeklődik, hogy a *sampling* az „idézésre vonatkozó azon kivétel” körébe tartozik-e, amely mentesíti a felhasználót azon kötelezettség alól, hogy engedélyt kérjen a védelem alatt álló szóban forgó hangfelvétel felhasználásához a hangfelvétel-előállítótól.

Mai ítéletében a Bíróság először is emlékeztet arra, hogy a hangfelvétel-előállítóknak kizárólagos joguk van hangfelvételeik egészben vagy részben történő többszörözésének engedélyezésére vagy megtiltására. Következésképpen, **egy hangfelvételtől átvett valamely – akár igen rövid – hangrészletnek valamely felhasználó általi többszörözése** főszabály szerint **e hangfelvétel részben történő többszörözésének minősül**, és így az ilyen többszörözés az e hangfelvétel előállítója számára biztosított kizárólagos jog alá tartozik.

¹ A *sampling* egy abból álló technika, hogy elektronikai berendezések segítségével átvesszük kivonatokat valamely hangfelvételtől, annak érdekében, hogy azt valamely másik hangfelvételen egy új kompozíció elemeként felhasználják.

² Hangfelvétel-előállítók azok a természetes vagy jogi személyek, akik vagy amelyek a hangfelvételek elkészítését finanszírozzák.

³ Az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról szóló, 2001. május 22-i 2001/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2001. L 167., 10. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 3. kötet, 230. o.; helyesbítések: HL 2008. L 314., 16. o.; HL 2014. L 10., 32. o.) és a bérleti jogról és a haszonkölcsönzési jogról, valamint a szellemi tulajdon területén a szerzői joggal szomszédos bizonyos jogokról [helyesen: a szellemi tulajdon területén a bérleti jogról, a haszonkölcsönzési jogról és a szerzői joggal szomszédos bizonyos jogokról] szóló, 2006. december 12-i 2006/115/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2006. L 376., 28. o.).

Ugyanakkor a Bíróság hangsúlyozza, hogy **amikor valamely felhasználó a művészi szabadságával élve átvesz egy hangrészletet valamely hangfelvételtől annak érdekében, hogy azt egy másik hangfelvételen módosított és a meghallgatáskor fel nem ismerhető formában felhasználja, e felhasználás nem minősül „többszörözésnek”**. Ebben az összefüggésben a Bíróság hangsúlyozza, hogy ha úgy tekintenénk, hogy egy hangrészlet ilyen felhasználása a hangfelvétel-előállító engedélyéhez kötött többszörözésnek minősül, az többek között ellentétes lenne az egyfelől a szerzői jogok és szomszédos jogok jogosultjainak a szellemi tulajdonjogai védelméhez fűződő, a Charta által szavatolt érdeke, másfelől a védelem alatt álló művek felhasználói érdekeinek és alapvető jogainak (amelyek között szerepel a szintén a Charta által garantált művészi szabadság is), valamint a közérdeknek a védelme közötti megfelelő egyensúly követelményével.

A Bíróság ezt követően megállapítja, hogy az olyan adathordozó, amely a valamely hangfelvételen rögzített hangok összességét vagy lényeges részét magában foglalja, e hangfelvétel többszörözött példányának minősül, amelynek tekintetében a hangfelvétel-előállító kizárólagos többszörözési joggal rendelkezik. A Bíróság ugyanakkor pontosítja, hogy **nem minősül ilyen többszörözött példánynak az olyan adathordozó, mint a jelen ügy tárgyát képező adathordozó, amely csupán az e hangfelvételtől átvett zenei részleteket foglal magában, adott esetben módosított formában, e hangfelvételtől kivonva azokat, egy új, az utóbbtól független mű létrehozása érdekében**.

A Bíróság ezenfelül úgy véli, hogy a jogosultak jogai tekintetében az uniós jog által meghatározott kivételek és korlátozások már tükrözik a hangfelvétel-előállítók és a védelem alatt álló művek felhasználói érdekeinek, illetve a közérdeknek az uniós jogalkotó általi figyelembevételét. Ráadásul e kivételeket és korlátozásokat kimerítő jelleggel határozták meg, annak érdekében, hogy a szerzői és szomszédos jogok területén biztosítsák a belső piac megfelelő működését. Következésképpen az **a német szabályozás**, amely a fent említett kivételek és korlátozások kimerítő jellege ellenére az uniós jogban nem szereplő olyan kivételről vagy korlátozásról rendelkezik, amely lehetővé teszi, hogy egy védelem alatt álló mű szabad felhasználásával készül önálló művet főszabály szerint a jogosult engedélye nélkül nyilvánosságra lehet hozni és felhasználni, **nem egyeztethető össze az uniós joggal**.

Ami a jogosultak többszörözésre és nyilvánossághoz közvetítésre vonatkozó kizárólagos jogai tekintetében fennálló azon kivételeket és korlátozásokat illeti, amelyekről a tagállamok az uniós jog értelmében a védelem alatt álló művekből vett idézeteket illetően rendelkezhetnek, a Bíróság megállapítja, hogy **egy hangfelvételtől átvett olyan hangrészlet felhasználása, amely lehetővé teszi azon mű beazonosítását, amelyből e részletet átvették, bizonyos feltételek mellett idézésnek minősülhet, különösen olyan esetben, amikor az ilyen felhasználás célja valamiféle párbeszéd megteremtése a kérdéses művel**. Ezzel szemben **nem minősül ilyen idézésnek e részlet felhasználása, ha a szóban forgó művet nem lehet beazonosítani**.

Végül a Bíróság kiemeli, hogy amikor az uniós jog nem határozza meg teljes egészében a tagállamok fellépését, e tagállamok az uniós jog végrehajtásakor az alapvető jogok védelmének nemzeti szintjét alkalmazhatják, feltéve hogy ennek alkalmazása nem sodorja veszélybe a Charta által meghatározott védelem szintjét. Mindemellett a hangfelvétel-előállító kizárólagos többszörözési jogának anyagi jogi tartalma teljes körű harmonizációt előírányzó intézkedést képez, és így az ilyen alkalmazást e téren ki kell zárni.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☐ ☎ (+32) 2 2964106